

BÄSTA NORDENSKIÖLDARE!**GLOBALA FÖRÄNDRINGAR**

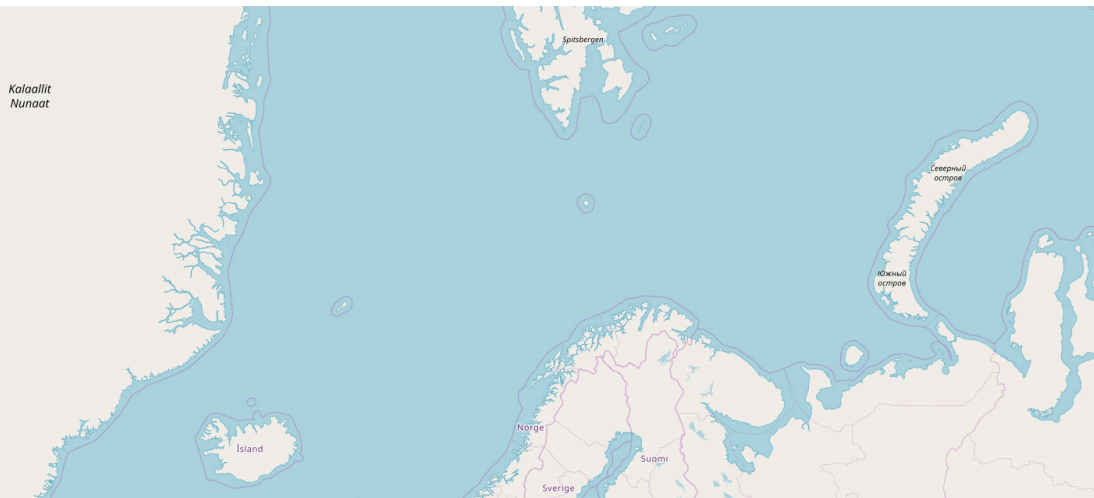
När jag skriver det här visar termometern +30 grader. Gästerna talar katalanska men förstår både det lokala språket samt engelska och spanska. Platsen är inte Barcelona utan Rovisuvanto i norra Lappland.

Orten har länge varit en knutpunkt för olika folk, som talar nordsamiska, finska, norska och svenska. Språkligt sett är betjäningen i butikerna på en nivå Stockman bara kan drömma om.

Temperaturen har visserligen varierat kraftigt – det har den alltid gjort – men kan de rekordhöga värdena kopplas till bestående och omfattande förändringar i klimatet? Bevis är svåra att lägga fram – sådana får vi antagligen först när det är för sent.

De nordliga områdena i Skandinavien och Ryssland är inte oåtkomliga eller isolerade. De är delar av globala förändringar – kulturella, ekonomiska och politiska. Det finns omfattande planer på att ytterligare förstärka exploateringen av nordliga naturresurser utan större hänsyn till lokalbefolkningens behov och önskemål. Det är allt skäl för oss i södern att kritiskt följa med den här utvecklingen.

Martin Lodenius
ordförande

HÖSTEN 2018 PROGRAM**SKÄRGÅRDSUTFLYKT 1 SEPTEMBER**

Lördagen den 1 september blir det en utflykt till **Gloholmen i Ekenäs skärgård**. Holmen som befinner sig inom ett naturskyddsområde, tillföll testamenteriskt Nordenskiöld-Samfundet i början av 1950-talet. Där finns ett par enkla stugor som kan upplåtas för Samfundet närstående ändamål. Styrelsen kommer att inspektera egendomen och håller då ett kort möte på holmen. I taxibåten finns ca 15 platser, och därmed även rum för ett mindre antal medlemmar som önskar följa med på skärgårdsutflykten.

Utflykten tar med resor ca 6–7 timmar. Transport ordnas från Helsingfors och åter och är gratis för deltagarna, men förutsätter en **intresseanmälan hos sekreteraren**. Styrelsen har företräde och utflykten kan även bli inställd om vädret står emot oss.

Anmälan till sekreteraren senast söndagen den 26 augusti per telefon eller sms, tfn 045-147 07 27, eller per e-post sekreterare@nordenskioldsamfundet.fi (vid anmälan per e-post, ange även telefonnummer).

TAMMERFORSEXKURSION 22 SEPTEMBER

Lördagen den 22 september åker vi med abonnerad buss till **Tammerfors**. Det första utflyktsmålet, där också en lunch intas, blir *Villa Milavida* (Näsilinna). Villan som uppfördes 1893 (ark. K.A. Wrede) för Peter von Nottbeck är idag restaurerad till sin ursprungliga glans. Familjen von Nottbeck var huvudägare i de Finlaysonska fabrikerna och hade därigenom en mycket stor betydelse för Tammerfors under större delen av 1800-talet. Vid intagningen av Tammerfors 1918 stod en av huvudstriderna kring villan. Vår tidigare ordförande, prof. **Carl-Adam Haeggström**, som även tjänstgjort i den Nottbeckska stiftelsen, berättar om det Nottbeckska arvet, och vår styrelsemedlem, doc. **Aapo Roselius** om Tammerfors under inbördeskriget 1918.

Efter Milavida beger vi oss till museicentret *Vapriikki* där vi besöker utställningen **Birckala 1017** som öppnades i juni. Tammerforstrakten med Kumodalen är som bekant en av Finlands allra äldsta och viktigaste kulturbygder. Utställningen utgår från nya utgrävningar på den välbevarade fyndplatsen Tursiannotko under sen järnålder (vikingatid) ca 800–1200. Ämnet presenteras av vår styrelsemedlem, doc. **Anna Wessman**.

Före återfärden besöker vi ännu kort *Mannerheimstatyn i Vehmais*, som också presenteras av Aapo Roselius, och stannar för kaffe vid *Sääksmäen Silta*, välkänd pausplats för de flesta vägtrafikanter före den nuvarande motorvägen.

Pris 65 euro/deltagare. I priset ingår utom bussresan, lunch och inträde till utställningarna, dock inte kaffet vid pausen på återfärden. Ta med **museikort** eller annat frikort (t.ex. presskort), den som har.

Deltagaravgiften 65 euro kan betalas in på Samfundets konto Ålandsbanken FI62 6601 0001 1626 50, märk inbetalningen med refrensnummer **22 09184**, eller kontant (reservera jämna pengar) till reseledaren.

Anmälan till sekreteraren (pga. maten) senast söndagen den 16 september per telefon eller sms, tfn 045-147 07 27, eller per e-post sekreterare@nordenskioldsamfundet.fi

Tammerforsseminariets itinearium

Tid: lördag 22.9.2018

Avfärd kl. 9.00 från Helsingfors (**Kiasma**)

- 11.15 – Ankomst till Villa Milavida i Tammerfors.
  - föredrag av C.-A. Haeggström om Tammerfors industrimagnaterna von Nottbeck
  - buffé på restaurang Milavida
  - föredrag av Aapo Roselius om Tammerfors 1918
  - besök på museet Milavida och utställningen Nottbecks – kosmopoliter
- 14.00 – Museicentret Vapriikki i Tammerfors
  - föredrag av Anna Wessman
  - utställningen Birckala 1017
- 15.30 – Mannerheimstatyn i skogen i Vehmais
  - föredrag av Aapo Roselius
- 16.30 – Kaffepaus på Sääksmäen Silta
- 19.00 – Ankomst till Helsingfors

Buffé på Villa Milavida

Grönsallad med örtvinegrettesås	Caesarsallad med kyckling
Grönsaksquiche	Stekt lax med beurre blanc
Potatispuré	Legymer
Bröd och smör	Kaffe och chokladtårta

GRÖNLANDSSEMINARIUM 2 OKTOBER

Tisdagen den 2 oktober kl. 15–19 seminariet Nordenskiöld och Grönland.
Plats: **Vetenskapernas hus**, Kyrkogatan 6, stora salen (rum 104). Seminariet som är tvåspråkigt arrangeras i samarbete med UPPIK, vänskapsföreningen Finland-Grönland.

Program

15.00 – Välkomstord.

Docent **Martin Lodenius**, ordförande, Nordenskiöld-Samfundet i Finland
Övertandläkare **Kaj Rönnberg**, ordförande, UPPIK vänskapsföreningen Finland-Grönland: *Tämän päivän Grönlanti*.

15.40 – Nordenskiöldforskaren, FM **Martti Blåfield**: *Grönlanti, onko siellä rautakiviä ja metsää?*

16.20 – Prof. **Tomas Roslin** (Uppsala): *Om Grönlands ekologi idag* (rubriken preciseras senare)

17.00 – Paus, lätt traktering.

17.30 – FM, regissör, **Charlotte Airas**: om filmen och filmarbetet på Grönland + visning av dokumentärfilmen *Nordenskiölds sista expedition* (59 min., svenska med engelsk textning; rubrik och språk preciseras.).

19.00 – Seminariet avslutas.

HÖSTMÖTE I NOVEMBER

Höstmöte kring den 18 november (A.E. Nordenskiölds födelsedag) i Vetenskapernas hus. Exakt **tidpunkt och föredrag anslås senare** på hemsidan och i Hufvudstadsbladet.

KONTAKTUPPGIFTER

Sekreterare
Thomas Westerbom
Kurängsvägen 15 B
02750 Esbo
Mobil 045-147 07 27
sekreterare@nordenskioldsamfundet.fi

Ordförande
Martin Lodenius

Mobil 040-590 83 38
mlodenius@gmail.com

Samfundets hemsida: www.nordenskioldsamfundet.fi